

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžsk/35/2017
Identifikačné číslo spisu: 7016200900
Dátum vydania rozhodnutia: 26.09.2018
Meno a priezvisko: Mgr. Viliam Pohančenič
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:7016200900.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Viliama Pohančeniča a členiek senátu JUDr. Judity Kokolevskej a JUDr. Viery Nevedelovej, v právnej veci žalobcu: L. B., nar. XX.XX.XXXX, J.I. XX, N., zastúpený: JUDr. Vladimír Stanko, advokát, Obrody 25, Košice, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor pomoci v hmotnej núdzi a štátnych sociálnych dávok, Špitálska 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPS/US1/SSVOPHNSSD/SOC/2016/7351-0002 Km zo dňa 06.07.2016, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 9Sa/16/2016-32 zo dňa 13.01.2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

1. Dňa 18.05.2016 bola na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice (ďalej aj len „úrad“) doručená žiadosť žalobcu o osobitný príspevok. Po posúdení uvedenej žiadosti vydal úrad rozhodnutie č. KE1/OHNNVaŠSD/HNNV KE I, IV/SOC/2016/119060-0002 zo dňa 01.06.2016 (ďalej aj len „prvostupňové rozhodnutie“), ktorým podľa § 16 ods. 1 a 2 zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj len „zákon č. 417/2013 Z. z.“) nepriznal žalobcovi osobitný príspevok z dôvodu nesplnenia podmienok na jeho priznanie, nakoľko nebol pred nástupom do zamestnania dlhodobo nezamestnaný. V odôvodnení prvostupňového rozhodnutia úrad uviedol, že žalobca nebol pred vznikom pracovného pomeru v evidencii uchádzačov o zamestnanie, v evidencii bol od 23.07.2013 do 24.08.2015, pričom do pracovného pomeru nastúpil dňa 16.05.2016. Žalobca vykonával najmenej 12 po sebe nasledujúcich mesiacov činnosť zakladajúcu nárok na príjem zo závislej činnosti, a to z dohody o vykonaní práce v období od 21.04.2015 do 30.06.2015 a z dohody o vykonaní pracovnej činnosti v období od 23.03.2016 do 15.04.2016. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal žalobca odvolanie.

2. Žalovaný rozhodnutím č. UPS/US1/SSVOPHNSSD/SOC/2016/7351-0002 Km zo dňa 06.07.2016 (ďalej aj len „napadnuté rozhodnutie žalovaného“) zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie konštatujúc, že žalobca nesplnil všetky podmienky nároku na osobitný príspevok ustanovené v § 16 zákona č. 417/2013 Z. z., a preto mu tento nárok nevznikol.

II.

3. Žalobca podal proti napadnutému rozhodnutiu žalovaného správnu žalobu, o ktorej rozhodol Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 9Sa/16/2016-32 zo dňa 13.01.2017 tak, že žalobu zamietol a účastníkom nepriznal právo na náhradu trov konania.

4. V odôvodnení rozsudku krajský súd poukázal na to, že žalobca dňa 18.05.2016 požiadal úrad o osobitný príspevok z dôvodu, že sa dňa 16.05.2016 zamestnal na základe pracovnej zmluvy na dobu určitú do 30.04.2017 s dohodnutým týždenným pracovným časom 37,50 hodín a dohodnutým príjmom 405 eur mesačne, pričom v evidencii uchádzačov o zamestnanie bol od 23.07.2013 do 24.08.2015. Pomoc v hmotnej núdzi mu bola poskytovaná v období od 01.11.2013 do 31.05.2015. Z databázy Sociálnej poisťovne mal krajský súd za preukázané, že žalobca mal od 21.04.2015 do 30.06.2015 uzatvorenú dohodu o vykonaní práce a od 23.03.2016 do 15.04.2016 dohodu o pracovnej činnosti, z ktorých mal podľa predložených potvrdení príjem, teda vykonával činnosť zakladajúcu nárok na príjem zo závislej činnosti a pred vznikom pracovného pomeru nebol najmenej 12 po sebe nasledujúcich mesiacov neaktívny.

5. Z obsahu administratívneho spisu úradu vyplýva, že žalobca v rozhodujúcom období pred vznikom pracovného pomeru vykonával činnosť, ktorá zakladala nárok na príjem zo závislej činnosti, a teda nebol neaktívny, pričom je nepodstatné, či tento príjem nepresiahol 75 % zo sumy životného minima.

6. Podmienku nároku na osobitný príspevok podľa § 16 ods. 1 písm. b/ zákona č. 417/2013 Z. z. by žalobca splnil v prípade, ak by preukázal, že pred vznikom pracovného pomeru bol dlhodobo nezamestnaným občanom alebo bol neaktívny. V poznámke k § 16 ods. 1 písm. b/ bod 1. zákona č. 417/2013 Z. z. je odkaz na § 8 ods. 1 písm. c/ zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj len „zákon č. 5/2004 Z. z.“), podľa ktorého sa na účely tohto zákona považuje za znevýhodneného uchádzača taký uchádzač o zamestnanie, ktorý je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej 12 po sebe nasledujúcich mesiacov. Žalobca bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie na úrade práce od 23.07.2013 do 24.08.2015, pričom do pracovného pomeru nastúpil dňa 16.05.2016, čím v zmysle § 8 ods. 1 písm. c/ zákona č. 5/2004 Z. z. nesplnil podmienku, aby pred vznikom pracovného pomeru bol dlhodobo nezamestnaným občanom.

7. Z uvedeného podľa názoru krajského súdu vyplýva, že žalobca nespĺňa ani jednu z dvoch podmienok pre priznanie osobitného príspevku uvedených v § 16 ods. 1 písm. b/ bod 1. a bod 2. zákona č. 417/2013 Z. z., t. j. že pred vznikom pracovného pomeru nebol dlhodobo nezamestnaným občanom (pred vznikom pracovného pomeru nebol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej 12 po sebe nasledujúcich mesiacov) ani nebol neaktívny najmenej 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov, pretože od 21.04.2015 do 30.06.2015 a od 23.03.2016 do 15.04.2016 mal uzatvorenú dohodu o vykonaní práce a dohodu o pracovnej činnosti, ktoré zakladajú nárok na príjem zo závislej činnosti. Z uvedených dôvodov žalobcovi nevznikol nárok na osobitný príspevok.

8. Námietku žalobcu týkajúcu sa porušenia § 46 správneho poriadku považoval krajský súd za nedôvodnú, pretože rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov vychádzali zo spoľahlivo zisteného stavu vecí, sú v súlade so zákonmi, pričom správne orgány hodnotili dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti v zmysle § 34 ods. 5 správneho poriadku.

III.

9. Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasačnou stížnost, v které navrhol, aby kasačný súd zrušil rozsudok krajského soudu a vec mu vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie.

10. V prvom rade namietal nesprávne právne posúdenie veci poukazujúc na rozsudok Najvyššieho soudu SR sp. zn. 2MCdo/4/2009 zo dňa 27.04.2010. Mal za to, že krajský súd v bode 40 a 43 rozsudku nesprávne interpretoval právnu normu. V tejto súvislosti citoval dôvodovú správu k § 16 zákona č. 417/2013 Z. z., v ktorom predkladateľ okrem iného uviedol: „Návrhom sa sleduje zvýšenie motivácie osôb v produktívnom veku, dlhodobo nezamestnaných alebo dlhodobo neaktívnych, s nárokom na pomoc v hmotnej núdzi, k uplatneniu sa na trhu práce... Podmienkou vzniku nároku na osobitný príspevok bude predovšetkým vznik pracovného pomeru alebo obdobného pracovného vzťahu minimálne v rozsahu polovice zákonom ustanoveného pracovného času podľa príslušných ustanovení § 85 Zákonníka práce.... Zároveň nárok vznikne iba občanovi, ktorý pred vznikom pracovného pomeru alebo obdobného pracovného vzťahu bol dlhodobo nezamestnaným občanom alebo dlhodobo neaktívnym občanom...“. Návrhom sa vymedzuje, že osobitný príspevok nebude patriť fyzickej osobe počas predĺženia výpovednej doby.

11. Ustanovenie § 16 ods. 1 písm. b/ zákona č. 417/2013 Z. z. obsahuje spojku „alebo“, čo v právnom význame po jazykovom výklade znamená, že žiadateľ o osobitný príspevok nemusí splniť všetky podmienky kumulatívne tak, ako to uviedol žalovaný v napadnutom rozhodnutí, ale len niektoré podmienky tak, ako to uviedol zákonodarca v dôvodovej správe k návrhu zákona č. 417/2013 Z. z.. Stěžovateľ mal za to, že splnil podmienky na vznik nároku na osobitný príspevok. Pred uzatvorením pracovnej zmluvy mal postavenie dlhodobo neaktívneho občana a spĺňal by aj status dlhodobo nezamestnaného občana, ak by bol evidovaný.

12. Ďalej citoval § 6 ods. 2 písm. a/, § 36 ods. 1 až 5 zákona č. 5/2004 Z. z., § 139 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj len „CSP“ alebo len „Civilný sporový poriadok“) a tiež judikatúru Ústavného soudu SR týkajúcu sa princípu právnej istoty a predvídateľnosti právnych noriem. V tejto súvislosti uviedol, že v zmysle citovaných ustanovení nebol z dôvodu pracovnej aktivity vyradený z evidencie nezamestnaných. V evidencii uchádzačov o zamestnanie bol vedený na úrade od 23.07.2013 do 24.08.2015.

13. Krajský súd vo svojom rozsudku neuviedol dostatočný počet „myšlienkových krokov“, ktoré by zrozumiteľne premostovali neurčitý pojem „neaktívny občan“ s konkrétnou skutkovou situáciou. Stěžovateľ tvrdil, že neaktívnym občanom je občan, ktorý je po celú dobu vedený v evidencii nezamestnaných. Skutočnosť, že jednotlivé právne normy sú nejasné, dokonca si vzájomne odporujú, pričom jedna právna norma dovoľuje vykonávať občanovi zárobkovú činnosť na základe pracovnoprávneho vzťahu alebo právneho vzťahu podľa osobitného predpisu, a iná norma ho za dovolené konanie postihuje, nemožno vykladať na ťarchu adresáta právnej normy. Skutočnosť, že jednotlivé právne normy na seba nenadväzujú, nemožno pripísať v neprospech stěžovateľa. Z uvedeného dôvodu mal stěžovateľ za to, že došlo k porušeniu § 16 ods. 1 písm. a/ a b/ bod 2, 2a, § 16 ods. 1 písm. c/ zákona č. 417/2013 Z. z. a § 139 ods. 2 CSP.

14. Stěžovateľ mal za to, že krajský súd vo svojom rozsudku vykladal nejednoznačné a dokonca odporujúce právne normy v jeho neprospech a tým sa odklonil od existujúcej judikatúry najvyššieho soudu bez náležitého zdôvodnenia, čím došlo k porušeniu čl. 1 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR v spojení s § 139 ods. 3 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj len „SSP“). V tejto súvislosti citoval rozsudok Najvyššieho soudu SR sp. zn. 8Sžp/1/2010 zo dna 01.07.2010 zaoberajúci sa nejasnosťou a neurčitosťou právnej normy, ďalej nálezy Ústavného soudu SR sp. zn. IV. ÚS 14/07, III. ÚS 366/2012, IV. ÚS 108/2010 a tiež poukázal na rozhodnutie Európskeho soudu pre ľudské práva (ďalej aj len „ESLP“) vo veci Beian v. Rumusko, v ktorom je konštatované, že vzájomne si odporujúca judikatúra vnútroštátneho najvyššieho soudu predstavuje porušenie Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

15. Ďalej stěžovateľ namietal, že krajský súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočniť jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na verejné vyhlásenie

rozsudku. Sťažovateľ v podanej žalobe žiadal, aby bol o termíne vyhlásenia rozsudku upovedomený na e-mailovú adresu jeho právneho zástupcu, avšak krajský súd mu termín elektronicky neoznámil. Nedodržanie postupu oznámenia času a miesta vyhlásenia rozsudku odvolacieho súdu znamená, že korekciu porušených procesných práv účastníka možno v dovolacom konaní docieľiť len zrušením takéhoto rozsudku. V tejto súvislosti poukázal na judikatúru Ústavného súdu SR a EŠLP (vo veci Campbell a Fell a v rozsudku Pretto) a uviedol, že z judikatúry ústavného súdu k čl. 142 ods. 3 Ústavy SR vyplýva, že hoci z princípu verejnosti súdneho konania existujú určité výnimky, tieto sa vzťahujú len na súdne pojednávanie, ale nie na verejné vyhlásenie rozsudku. Na záver sťažovateľ poukázal na čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach z roku 1966, ktorý ustanovuje, že „...každý rozsudok vynesený v trestnej alebo občianskoprávnej veci sa zverejní, s výnimkou prípadov, keď záujem mladistvých osôb vyžaduje iný prístup alebo keď sa konanie týka manželských sporov alebo opatrovníctva detí.“.

IV.

16. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti navrhol, aby ju kasačný súd zamietol ako nedôvodnú. Vyjadril názor, že rozsudok krajského súdu bol vydaný na základe spoľahlivo a presne zisteného skutkového stavu veci a v súlade s platnými právnymi predpismi, právny názor krajského súdu má oporu v zákone a je vo výroku aj v odôvodnení správny. Pridržiaval sa všetkých svojich vyjadrení a stanovísk a v súlade s právnym názorom krajského súdu uvedeným v bode 44 rozsudku mal za to, že „žalobca nespĺňa ani jednu z dvoch podmienok pre priznanie osobitného príspevku uvedených v § 16 ods. 1 písm. b/ bod 1. a bod 2. ...Z uvedených dôvodov žalobcovi nárok na osobitný príspevok nevznikol.“.

17. Rovnako sa v plnom rozsahu stotožnil aj s argumentáciou krajského súdu uvedenou v bode 15 rozsudku, že „...rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa, ako aj žalovaného vychádzali zo spoľahlivo zisteného stavu vecí, sú v súlade so zákonmi...“.

18. Žalovaný mal za to, že nie sú dané dôvody kasačnej sťažnosti, pretože krajský súd neporušil zákon, rozhodol na základe správneho právneho posúdenia a neodklonil sa od ustálenej rozhodovacej praxe. Napadnuté rozhodnutie žalovaného je individuálny správny akt, ktorý reguluje vzťah konkrétnych subjektov a na základe platného práva sa ním rieši konkrétna situácia. Z uvedeného dôvodu nemožno akceptovať argument sťažovateľa o predvídateľnosti súdneho rozhodnutia.

19. Požiadavky sťažovateľa považoval žalovaný za zjavne neopodstatnené. Krajský súd v napadnutom rozsudku uviedol, ktoré skutočnosti boli podkladom pre rozhodnutie, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval a zrozumiteľne dal odpoveď na právnu a skutkovú otázku súvisiacu s vecou.

V.

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd (§ 11 písm. g/ SSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu bez nariadenia pojednávania v súlade s § 455 SSP a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobcu (sťažovateľa) nie je dôvodná.

21. Podmienky pre priznanie nároku na osobitný príspevok upravuje zákon č. 417/2013 Z. z..

22. Podľa § 16 ods. 1 písm. b/ bod 1, 2, 2a zákona č. 417/2013 Z. z., osobitný príspevok patrí fyzickej osobe, ktorá pred vznikom pracovného pomeru alebo obdobného pracovného vzťahu bola dlhodobo nezamestnaným občanom alebo najmenej 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov nevykonávala činnosť zakladajúcu nárok na príjem zo závislej činnosti, príjem z podnikania, príjem z inej samostatne zárobkovej činnosti alebo na obdobný príjem v cudzine.

23. Podľa § 16 ods. 2 zákona č. 417/2013 Z. z., osobitný príspevok patrí fyzickej osobe počas trvania

pracovného pomeru alebo obdobného pracovného vzťahu podľa odseku 1 písm. a/ najviac 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov vo výške 126,14 eura mesačne prvých 6 kalendárnych mesiacov, vo výške 63,07 eura mesačne ďalších 6 kalendárnych mesiacov.

24. Z citovaných ustanovení vyplýva, že pre priznanie osobitného príspevku sa vyžaduje buď splnenie podmienky, aby bol žiadateľ bezprostredne pred vznikom pracovného pomeru alebo obdobného pracovného vzťahu dlhodobo nezamestnaným občanom, alebo aby najmenej 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov nevykonával činnosť zakladajúcu nárok na vyššie uvedený príjem, t. j. bol neaktívny.

25. Slovenská republika je právny štát, ktorý je založený na princípoch právnej istoty a predvídateľnosti právnych noriem a neurčité právne normy nemožno aplikovať a vykladať na ťarchu adresáta právnej normy - účastníka správneho konania, ale vždy na ťarchu tvorcu právnej normy (R 102/2011).

26. V súvislosti s námietkou sťažovateľa týkajúcou sa nejasnosti a neurčitosti právnej normy aplikovanej v prejednávanej veci je potrebné uviesť, že Ústavný súd Slovenskej republiky v rámci svojej rozhodovacej činnosti už viackrát konštatoval, že „nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov zahŕňajúcej aplikáciu abstraktných právnych noriem na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu. Ide vždy o metodologický postup, v rámci ktorého nemá žiadna z výkladových metód absolútnu prednosť, pričom jednotlivé uplatnené metódy by sa mali navzájom dopĺňať a viesť k zrozumiteľnému a racionálne zdôvodnenému vysvetleniu textu právneho predpisu. Pri výklade a aplikácii ustanovení právnych predpisov je nepochybne potrebné vychádzať prvotne z ich doslovného znenia. Súd však nie je doslovným znením zákonného ustanovenia viazaný absolútne. Môže, ba dokonca sa musí od neho odchyliť v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 ústavy). Samozrejme, že sa v takýchto prípadoch musí zároveň vyvarovať svojvôle (arbitrárnosti) a svoju interpretáciu právnej normy musí založiť na racionálnej argumentácii. V prípadoch nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu (umožňujúceho napr. viac verzii interpretácie) alebo v prípade rozporu tohto znenia so zmyslom a účelom príslušného ustanovenia, o ktorého jednoznačnosti niet pochybnosti, možno uprednostniť výklad e ratione legis pred doslovným gramatickým (jazykovým) výkladom. Viazanosť štátnych orgánov zákonom v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy totiž neznamená výlučnú a bezpodmienečnú nevyhnutnosť doslovného gramatického výkladu aplikovaných zákonných ustanovení. Ustanovenie čl. 2 ods. 2 ústavy nepredstavuje iba viazanosť štátnych orgánov textom, ale aj zmyslom a účelom zákona.“ (nález Ústavného súdu SR č. k. III. ÚS 341/07-38 zo dňa 01.07.2008).

27. Kasačný súd zastáva názor, že žalovaný pri posudzovaní žiadosti sťažovateľa neporušil jeho práva a nekonal v rozpore s právnymi predpismi, pretože po zistení skutkového stavu ich správne aplikoval na konkrétny prípad. Rovnako závery krajského súdu obsiahnuté v odôvodnení napadnutého rozsudku považoval kasačný súd za zrozumiteľné a náležité odôvodnené.

28. Na jednej strane je potrebné prisvedčiť sťažovateľovi, že pre priznanie osobitného príspevku sa s ohľadom na gramatický (jazykový) výklad § 16 ods. 1 písm. b/ bod 1, 2, 2a zákona č. 417/2013 Z. z. nevyžaduje kumulatívne splnenie oboch podmienok uvedených v tomto ustanovení, ale stačí splnenie jednej z týchto podmienok. Na druhej strane sa kasačný súd stotožnil s právnym názorom krajského súdu vysloveným v napadnutom rozsudku, ktorý dospel k správneému záveru o nesplnení ani jednej z uvedených podmienok pre priznanie osobitného príspevku a o správnosti či jednoznačnosti výkladu uvedeného ustanovenia zákona č. 417/2013 Z. z. nemal kasačný súd pochybnosti.

29. V súvislosti s prvou podmienkou a výkladom pojmu dlhodobo nezamestnaný občan poukazuje kasačný súd na poznámku pod čiarou, ktorá pri tomto pojme odkazuje na § 8 ods. 1 písm. c/ zákona č. 5/2004 Z. z.. V zmysle § 8 ods. 1 písm. c/ zákona č. 5/2004 Z. z. sa pod pojmom znevýhodnený uchádzač o zamestnanie rozumie uchádzač o zamestnanie, ktorý je občanom vedeným v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej 12 po sebe nasledujúcich mesiacov (ďalej aj len „dlhodobo

nezamestnaný občan“).

30. Z administratívneho spisu mal kasačný súd za preukázané, že sťažovateľ nemal bezprostredne pred uzatvorením pracovnej zmluvy, ku ktorému došlo dňa 16.05.2016, status dlhodobo nezamestnaného občana. V evidencii uchádzačov o zamestnanie vedenej úradom práce bol vedený v období od 23.07.2013 do 24.08.2015, čo je síce dlhšie ako 12 mesiacov, avšak nebol v nej vedený ako dlhodobo nezamestnaný občan bezprostredne pred vznikom pracovného pomeru. Kasačný súd zastáva názor, že táto podmienka musí byť splnená v čase bezprostredne pred vznikom pracovného pomeru a nie takmer rok predtým, nakoľko by to popieralo samotný účel osobitného príspevku, ktorým je zvýšenie motivácie týchto osôb uplatniť sa na trhu práce.

31. Rovnako nebola splnená ani druhá podmienka pre priznanie osobitného príspevku, nakoľko sťažovateľ nebol najmenej 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov neaktívny, nakoľko mal príjem zo závislej činnosti, a to na základe dohody o vykonaní práce od 21.04.2015 do 30.06.2015 a dohody o pracovnej činnosti od 23.03.2016 do 15.04.2016.

32. Námietku sťažovateľa týkajúcu sa nedoručenia oznámenia termínu verejného vyhlásenia rozsudku jeho právnomu zástupcovi na jeho e-mailovú adresu vyhodnotil kasačný súd ako nedôvodnú. Konanie v danej veci začalo dňa 03.08.2016, t. j. za účinnosti SSP a za účinnosti SSP bolo taktiež vyvesené oznámenie o termíne verejného vyhlásenia rozsudku, ktorý bol vyhlásený dňa 13.01.2017. Predchádzajúca právna úprava (Občiansky súdny poriadok) na rozdiel od súčasnej právnej úpravy (Civilný sporový poriadok) neustanovovala povinnosť súdu doručovať na žiadosť účastníka konania písomnosť na jeho elektronickú adresu. Táto povinnosť vznikla súdu až účinnosťou CSP.

33. Je potrebné prisvedčiť sťažovateľovi, že krajský súd pochybil, keď mu napriek jeho žiadosti uvedenej v stanovisku zo dňa 09.10.2016 k vyjadreniu žalovanej k žalobe neoznámil termín vyhlásenia rozsudku na e-mailovú adresu, avšak takéto pochybenie krajského súdu nepovažoval kasačný súd za vadu, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť a vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu. Taktiež je potrebné zdôrazniť, že sťažovateľ ani v tomto stanovisku zo dňa 09.10.2016 nepožiadaval, aby krajský súd nariadil vo veci pojednávanie.

34. Podľa § 25 SSP, ak tento zákon neustanovuje inak, použijú sa na konanie pred správnym súdom primerane ustanovenia prvej a druhej časti Civilného sporového poriadku okrem ustanovení o intervencii. Ak niektorá otázka nie je riešená ani v Civilnom sporovom poriadku, správny súd postupuje primerane podľa základných princípov konania tak, aby sa naplnil účel správneho súdnictva.

35. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 9Sžsk/11/2016 zo dňa 27.06.2018 konštatoval, že jedným zo základných princípov CSP je aj princíp hospodárnosti konania ustanovený v čl. 17 CSP. V zmysle tohto článku súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb. Bolo by v rozpore s citovaným základným princípom, ak by kasačný súd zrušil rozsudok krajského súdu len z dôvodu potreby doručenia oznámenia o verejnom vyhlásení rozsudku, ktorý by bol opätovne vyhlásený v rovnakom znení.

36. V súvislosti s touto námietkou dáva kasačný súd do pozornosti zásadu platnú už v rímskom práve, podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt“ t. j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým). To znamená, že práva patria tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas, s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením, či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. To platí obdobne aj o využívaní zákonných procesných ustanovení. Sťažovateľovi nič nebránilo uplatniť svoje procesné práva a požiadať o nariadenie pojednávania.

37. Z uvedených dôvodov kasačný súd dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je nedôvodná a preto ju zamietol.

38. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 167 ods. 1 a § 168 v spojení s § 467 ods. 1 SSP tak, že účastníkom nepriznal náhradu trov tohto konania, keďže žalobca (sťažovateľ) v tomto konaní nebol úspešný a žalovanému právo na náhradu trov v konaní pred správnymi súdmi zásadne neprináleží.

39. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.